

Komitety społeczny „Ocalmy Piekary”
ul. Skłodowskiej 67/1/4
41-949 Piekary Śląskie
kontakt@ocalmypekary.pl

Piekary Śląskie, 11.08.2026 r.

Szanowna Pani
Sława Umińska-Kajdan
Prezydent Miasta Piekary Śląskie

Wniosek

o podjęcie działań w ramach wykonywania praw właścicielskich Gminy Piekary Śląskie wobec MPEC Sp. z o.o. w związku ze sposobem prowadzenia komunikacji dotyczącej planowanej instalacji spalarni odpadów

Szanowna Pani Prezydent,

na podstawie art. 241 Kodeksu postępowania administracyjnego zwracamy się z wnioskiem o podjęcie działań w ramach przysługujących Gminie Piekary Śląskie praw właścicielskich wobec Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w celu zapewnienia rzetelnego, merytorycznego i pozbawionego niepotrzebnych emocji sposobu prowadzenia przez spółkę komunikacji dotyczącej planowanej spalarni odpadów.

Mamy świadomość, że udział właścicielski Miasta nie oznacza możliwości bezpośredniego kierowania bieżącą działalnością spółki. Jednocześnie art. 219 § 1 Kodeksu spółek handlowych stanowi, że rada nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Art. 219 § 2 ogranicza możliwość wydawania zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki. Nie oczekujemy zatem od Miasta ingerowania w bieżące decyzje zarządu. Wnosimy natomiast o wykorzystanie dostępnych instrumentów właścicielskich i nadzorczych w celu zwrócenia uwagi spółki na standard prowadzonej przez nią komunikacji:

1. Przekazanie Zarządowi MPEC stanowiska Pani Prezydent dotyczącego potrzeby prowadzenia spokojnej, rzeczowej i pozbawionej personalnych ataków debaty publicznej dotyczącej planowanej spalarni.
2. Zwrócenie się do przedstawiciela Gminy Piekary Śląskie w Radzie Nadzorczej MPEC o przedstawienie Radzie Nadzorczej kwestii standardów komunikacji prowadzonej przez spółkę oraz oficjalne kanały związane z projektem „Piekary Jutra”.
3. Zwrócenie się do MPEC o zapewnienie, aby materiały sponsorowane finansowane przez spółkę były jednoznacznie oznaczane jako przekaz sponsorowany i nie były prezentowane w sposób sugerujący niezależny charakter redakcyjny.

4. Zwrócenie się do MPEC o przyjęcie standardu komunikacji, w którym krytyka argumentów przeciwników spalarni odbywa się bez personalnego dyskredytowania ich kompetencji, uczciwości, motywacji czy działalności politycznej.
5. Zwrócenie się do MPEC o powstrzymanie się od działań i wypowiedzi mogących być odbieranych jako próba wywierania presji na uczestników debaty publicznej poprzez sugerowanie konsekwencji prawnych.
6. Zwrócenie się do MPEC o zapewnienie, aby oficjalne kanały komunikacji projektu „Piekary Jutra” były wykorzystywane do merytorycznej dyskusji z mieszkańcami, a nie do personalnego ośmieszania lub dyskredytowania osób przedstawiających stanowisko odmienne od stanowiska spółki.
7. Poinformowanie Komitetu społecznego „Ocalmy Piekary” o działaniach podjętych w związku z niniejszym wnioskiem.

Uzasadnienie

Gmina Piekary Śląskie posiada 2,42% udziałów w MPEC Sp. z o.o. oraz swojego przedstawiciela w Radzie Nadzorczej spółki.

Niniejszy wniosek nie zmierza do ingerowania przez Miasto w bieżące prowadzenie działalności gospodarczej MPEC ani do zajęcia przez władze miasta stanowiska „za” lub „przeciw” spalarni. Dotyczy natomiast **standardu komunikacji prowadzonej przez spółkę i podmioty działające w ramach jej kampanii informacyjnej**, w szczególności sposobu prowadzenia debaty publicznej z mieszkańcami i osobami przedstawiającymi stanowisko odmienne od stanowiska inwestora.

Jest to szczególnie istotne w kontekście publicznej wypowiedzi Wiceprezydenta Miasta Piekary Śląskie, który w odniesieniu do debaty dotyczącej spalarni powiedział: *„Każde to stanowisko jest uczciwe, każde to stanowisko należy uszanować” oraz: „Nie musicie skakać sobie do gardeł”.*

Z tym apelem należy się w pełni zgodzić. Uważamy jednak, że standard wzajemnego szacunku powinien obowiązywać wszystkich uczestników debaty, w tym MPEC oraz oficjalne kanały komunikacji związane z projektem „Piekary Jutra”.

W naszej ocenie w ostatnim czasie pojawiły się działania, które pozostają w sprzeczności z takim standardem:

1. Materiały sponsorowane – problemem nie jest ich publikowanie, lecz sposób prowadzenia za ich pomocą perswazji

MPEC ma pełne prawo przedstawiać mieszkańcom argumenty przemawiające za planowaną spalarnią oraz finansować materiały promocyjne.

Zastrzeżenia budzi jednak **forma i język części tych materiałów**, które zostały skonstruowane jak niezależne artykuły publicystyczne, a jednocześnie zawierają jednoznaczną perswazję na rzecz stanowiska inwestora oraz dyskredytują osoby i środowiska prezentujące stanowisko przeciwne.

Przykładem jest materiał: „Kto naprawdę chce zdecydować za Ciebie i dlaczego robi to po ciemku”, opublikowany w „Przeglądzie Piekarskim” oraz na portalu Piekary.info, a następnie promowany również za pośrednictwem portalu Ślązag.pl.

Materiał zawiera m.in. następujące sformułowania: *„Tu dochodzimy do sedna, o którym przeciwnicy milczą jak zakłęci.”*, *„dlaczego ktoś tak panicznie boi się liczb?”*, *„Liczb boi się tylko ten, kto podejrzewa, że wyjdą nie po jego myśli.”* oraz *„ktoś próbuje wydać Piekarom wyrok, zanim ktokolwiek zobaczył dowody. Po ciemku i licząc, że strach zadziała szybciej niż zdrowy rozsądek.”*

Materiał nie ogranicza się zatem do przedstawienia stanowiska inwestora. **Jest aktywnym przekazem perswazyjnym, którego elementem jest dyskredytowanie przeciwników tej koncepcji.**

Co więcej, publikacja zawiera bezpośrednią perswazję skierowaną do osób podejmujących decyzję publiczną: *„Sprowadźmy to do jednego zdania, które każdy radny powinien sobie zadać przed sierpniowym głosowaniem”* oraz *„Czy wezmę na siebie odpowiedzialność za to, że odebrałem mieszkańcom szansę na tańsze, czystsze i bezpieczniejsze ciepło...?”*

Na drugiej stronie materiału znajduje się natomiast wezwanie: *„POWIEDZCIE ‘TAK’ ANALIZOM.”* a głosowanie przeciwko zmianie MPZP przedstawiono jako: *„NIE – BEZ DANYCH – NIEŚWIADOME”*.

Tego rodzaju publikacja nie jest już wyłącznie informowaniem o stanowisku inwestora. Jest elementem kampanii perswazyjnej dotyczącej konkretnej decyzji publicznej.

Do tego dochodzi **sposób oznaczania materiału**. W wydaniu drukowanym materiał został wprawdzie oznaczony jako „REKLAMA”, jednak oznaczenie jest niewielkie w stosunku do całej publikacji, która została skonstruowana w formie rozbudowanego artykułu publicystycznego – z tytułem, śródtytułami, wypowiedziami i układem szpalt.

W internecie sytuacja jest jeszcze bardziej niejednoznaczna. Na Piekary.info materiał jest, co prawda, oznaczony wewnątrz artykułu jako „tekst sponsorowany”, jednak jego zajawka na stronie głównej oraz w dziale „Informacje” nie jest oznaczona jako reklama.

Analogiczny, nieoznaczony kafelek znajduje się na portalu Ślązag.pl, w tym w dziale „Gospodarka”, i prowadzi do materiału opublikowanego na Piekary.info. Wydawcą obu portali jest Media Operator Sp. z o.o.

Art. 36 ust. 3 Prawa prasowego stanowi: *„Ogłoszenia i reklamy muszą być oznaczone w sposób niebudzący wątpliwości, iż nie stanowią one materiału redakcyjnego.”*

Również Karta Etyczna Mediów wskazuje na zasadę **oddzielania informacji od komentarza**, zasadę **uczciwości** oraz **pierwszeństwa dobra odbiorcy**.

Nie kwestionujemy prawa MPEC do prowadzenia kampanii informacyjnej. Uważamy jednak, że kampania finansowana przez podmiot zainteresowany realizacją konkretnej instalacji nie powinna być prezentowana w sposób mogący powodować wrażenie niezależnego przekazu redakcyjnego, a tym bardziej nie powinna być wypełniona emocjonalną i personalną dyskredytacją przeciwników.

W związku z tym Komitet społeczny „Ocalmy Piekary” przygotował odrębne wystąpienie do wydawcy dotyczące sposobu publikacji i oznaczania tych materiałów.

2. „Spotkamy się w innej przestrzeni” – spór publiczny nie powinien być rozstrzygany poprzez groźby podjęcia kroków prawnych

Drugim wydarzeniem, które budzi nasze poważne zastrzeżenia, jest wypowiedź przedstawiciela inwestora – MPEC / Remondis – skierowana podczas spotkania dotyczącego planowanej instalacji w dniu 7 sierpnia 2026 r.

W kierunku prelegentów padły słowa „*spotkamy się w innej przestrzeni*”. W kontekście przebiegu spotkania wypowiedź ta została odebrana jako sugestia podjęcia wobec uczestników **kroków prawnych**, w tym potencjalnego skierowania sprawy na drogę sądową.

Nie kwestionujemy prawa żadnej osoby ani przedsiębiorstwa do ochrony swoich praw, dóbr osobistych czy dochodzenia roszczeń przed sądem. Jednak w debacie publicznej dotyczącej instalacji mającej wieloletnie konsekwencje dla mieszkańców miasta **groźenie uczestnikom sporu konsekwencjami prawnymi nie powinno zastępować merytorycznej polemiki**.

Jest to szczególnie niepokojące w kontekście przytoczonej wcześniej wypowiedzi Wiceprezydenta „*Nie musicie skakać sobie do gardeł*”. Jeżeli Miasto rzeczywiście chce doprowadzić do spokojnej i merytorycznej debaty, powinno oczekiwać takiego standardu również od podmiotu, w którym posiada udziały i przedstawiciela w Radzie Nadzorczej.

Nie chodzi o to, aby MPEC rezygnował z ochrony swoich praw. Chodzi o to, aby groźba wykorzystania instrumentów prawnych nie była elementem prowadzenia debaty publicznej ani sposobem wywierania presji na osoby przedstawiające stanowisko odmienne od stanowiska inwestora.

3. Oficjalny profil „Piekary Jutra” – bulwersujący sposób prowadzenia komunikacji przez MPEC

Opisane wyżej działania nabierają dodatkowego znaczenia w zestawieniu ze sposobem prowadzenia komunikacji za pośrednictwem profilu „Piekary Jutra” na Facebooku. Profil ten jest oficjalnym kanałem komunikacji projektu prowadzonego przez MPEC. Tymczasem sposób prowadzenia tej komunikacji budzi poważne zastrzeżenia.

Przed spotkaniem 7 sierpnia, organizowanym przez nasz Komitet, z profilu „Piekary Jutra” opublikowano komentarz: „*To przykre, że powielacie kłamstwa używane od lat.*”, a w dalszej części: „*Są za głupi czy poznając wyniki analiz nie daliby się już manipulować?*” oraz: „*Padły nadzieję na popularność a w wielu miejscach na karierę polityczną.*”

Po spotkaniu zorganizowanym 7 sierpnia 2026 r. pojawił się komentarz „Piekary Jutra”, w którym wypowiedzi uczestników spotkania zostały określone jako: „*15 olszynów w 42 minuty*”

(6 kłamstw + 9 manipulacji)”. Autor/ka komentarza pisze o jednym z prelegentów: „Właściwie nawet jak na kogoś kto nie jest ekspertem to i tak poza skalą był cały ‘wykład’.”

W końcowej części komentarza pojawia się bezpośrednia personalna sugestia dotycząca jego działalności politycznej: „A że jego drugą ‘specjalnością’ jest marketing polityczny (kandydat na wójta: 20% i na radnego: 4%), Organizatorom z ewentualnymi planami wyborczymi sugerujemy nową rekrutację doradców”.

Tego rodzaju komunikacja **nie powinna mieć miejsca**, ponieważ pochodzi z oficjalnego kanału komunikacji projektu MPEC, a nie z prywatnej dyskusji prowadzonej przez użytkowników portalu.

MPEC ma oczywiście pełne prawo wskazywać błędy w wypowiedziach osób uczestniczących w debacie, kwestionować przedstawione dane czy publikować własne analizy. Granica zostaje jednak przekroczona, gdy zamiast polemiki z argumentami pojawiają się określenia: „kłamstwa”, „są za głupi”, „marketing polityczny”, „rekrutacja doradców”, a także próba ośmieszania wypowiedzi poprzez stworzenie fikcyjnej jednostki: „1 olszyn to jedno twierdzenie wygłoszone z przekonaniem wprost proporcjonalnym do odległości od faktów”.

Taki sposób komunikacji nie służy wyjaśnianiu mieszkańcom złożonych kwestii technicznych, ekonomicznych czy środowiskowych. Nie buduje również konsensusu ani zaufania społecznego do procesu podejmowania decyzji dotyczącej spalarni.

W zestawieniu z materiałami sponsorowanymi oraz wypowiedzią „spotkamy się w innej przestrzeni” trudno uznać opisane zachowania za pojedyncze, przypadkowe incydenty.

4. Oczekiwany standard komunikacji MPEC

Nie oczekujemy od MPEC rezygnacji z aktywnej obrony projektu „Piekary Jutra”. Nie oczekujemy również, że MPEC będzie zgadzał się z argumentami przeciwników spalarni.

Oczekujemy natomiast standardu, który można sprowadzić do kilku podstawowych zasad:

- argumenty zamiast personalnych ataków;
- fakty i dane zamiast insynuacji dotyczących motywacji przeciwników;
- polemika merytoryczna zamiast ośmieszania;
- jasne oznaczanie materiałów sponsorowanych;
- wyraźne oddzielenie komunikacji inwestora od niezależnych treści redakcyjnych;
- unikanie eskalowania konfliktu i niepotrzebnych emocji;
- poszanowanie prawa mieszkańców do przedstawiania stanowisk odmiennych od stanowiska inwestora.

Można zdecydowanie bronić swojej propozycji bez ośmieszania jej przeciwników. Można wskazywać błędy bez nazywania ludzi kłamcami. Można prowadzić kampanię informacyjną bez zacierania granicy pomiędzy przekazem inwestora a niezależnym materiałem redakcyjnym. I można prowadzić spór bez sugerowania, że jego uczestnicy „spotkają się w innej przestrzeni”.

Podsumowanie

Nie zwracamy się do Pani Prezydent o zajęcie stanowiska „za” lub „przeciw” budowie spalarni odpadów. Zwracamy się o coś bardziej podstawowego: o zapewnienie, aby spółka, której Gmina Piekary Śląskie jest udziałowcem, prowadziła debatę dotyczącą swojej instalacji w sposób odpowiadający standardom, których od uczestników tej debaty oczekują również władze miasta.

Debata o przyszłości systemu ciepłowniczego Piekar Śląskich może być zdecydowana i pełna różnic zdań. Nie musi jednak być agresywna.

Spółka ma prawo przekonywać mieszkańców do swojej koncepcji. Mieszkańcy mają natomiast prawo ją kwestionować, zadawać pytania, wskazywać ryzyka i przedstawiać argumenty przeciwne – bez obawy, że odpowiedzią będą personalne ataki, ośmieszanie czy sugestie dotyczące konsekwencji prawnych.

Oczekujemy zatem, że Miasto – jako wspólnik MPEC i podmiot posiadający przedstawiciela w Radzie Nadzorczej – podejmie działania zmierzające do zapewnienia takiego standardu komunikacji.

Z poważaniem

Sławomir Wojtynek
w imieniu Komitetu Społecznego „Ocalmy Piekary”

Do wiadomości:

1. Prezes Zarządu Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Piekarach Śląskich
2. Przedstawiciel Gminy Piekary Śląskie w Radzie Nadzorczej Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Piekarach Śląskich

Załączniki:

1. dokumentacja materiału sponsorowanego „Kto naprawdę chce zdecydować za Ciebie i dlaczego robi to po ciemku” w “Przeglądzie Piekarskim”,
2. dokumentacja publikacji na Piekary.info i Ślązag.pl,
3. zrzuty ekranu komentarzy oficjalnego profilu „Piekary Jutra”,
4. projekt skargi do Rady Etyki Mediów.